

Székely Hírek

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független
politikai újsága

Előfizetési ára: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyesszám 1 leu. A regátban 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyilt-tér soronként 3 leu.

Felelős szerkesztő:

Ébert András.

Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31. sz
Megjelen minden vasárnap

Pünköszt

A lelkesedés ünnepe. A keresz-
tény egyházakban ma különféle
variációban hirdetik, hogy az
isten Lélek alászállott Jézus
tanítványaira, fölébresztette ben-
nők hivatásuk fontosságának
magasztos érzetét, lelkesedést
öntött beléjük az igazság ügye
ránt.

S ez a lelkesedés oly nagy
volt, hogy e perctől kezdve
nem féltek semmi veszélytől,
nem rettentek vissza semmi
akadálytól; az elszántság s ön-
feláldozás nemes elveivel men-
tek ki a széles világba, hirdetni
minden népnek az evangéliu-
mot, az örömhirt: „Mindnyá-
an Isten fiai vagytok! Nincsen
sem zsidó és görög, sem szolga
s szabados, sem férfiu és asz-
zony közt válogatás, mert ti
mindnyájan egyek vagytok“.

Ma is vannak igazi tanítvá-
nyok, kik lelkesednek ezekért
eszmékért. Ma is vannak,
kik hirdetik, hogy hitfelekeze-
tek és nemzetiségeken fölül-
melkedve keresni kell az álta-
nos emberit. Ne nézzük a
velvet, a ruhát, szokásokat és
ves eszméket, mert azok el-
önítenek egymástól.

Ma is vannak egyének, kik-
nek arcuk ez eszmék hallatára
omlóságot ölt, beszélgetésük
nepélyessé válik és szemük-
ben a lelkesedés sugárai mutat-
znak, de eljönnek az önérdék
arkából kibontakozni nem tudó
gyének, a gyanúsítás gyilkoló
gyverét ügyesen forgató száj-
csövek, a gunyos élcelők, a pók

természetűek, kik virágról is
mérget szivnak és mint villám
a lombkoszorus tölgyet, lesujt-
ják a lelkesültséget, melynek
heve lankad, majd hűlni kezd s
végre megsemmisül.

Ez eszmékre lelkesíteni, ez
elveket megrögzíteni, hogy az-
után a kebel megnemesült ér-

zései tettekben nyilvánuljanak
— ez volna a mai »keresztény«
egyházaknak magasztos hiva-
tása.

Ehelyett felekezetieskedünk,
nemzetieskedünk és azért nincs
lelkesülés és nincsen igazi pün-
köstünk.

Maros Torda megye népoktatás ügye

Olvasom a „Székely Hírek“ ben
Erőstetői cikkét »A székely anya-
vármegye népoktatás ügye« címén
s a régi jó idők jutnak eszembe,
mikor megyénkben is tudta a tani-
tóság, hogy »Egyesülésben az erő
és akarat, mely előbb vagy utóbb,
de győzelmet arat.«

Ma? Mi is tudjuk a jelszót s ta-
lán tisztában volnánk mi is azzal,
hogy az iskola, szóval a népnevelés
csak akkor felelhet meg magasztos
hivatásának s csak akkor éri el a
cél, ha a tanítóság mellett a társa-
dalom is megteszi kötelességét. Is-
kola és társadalom egy lapra tar-
toznak és pedig annyira összetar-
toznak, mint a síami-ikrek voltak,
mert ha egyik beteg, sorvad a má-
sik is.

Ma is tudjuk, hogy az általános
miveltség terjesztője és bázisa a
népnevelés.

Ma is tudjuk, hogy a gyermek-
nevelés szent kötelesség a család,
az egyház, a társadalom és a haza
iránt.

Tudjuk, hogy... sok mindent
tudunk mi is, de egyet, hogy visz-
szaállítsuk a régi patriarchalis életet
talán soha nem fogjuk tudni s hogy
miért, magam sem tudom.

Látható ebből az, hogy megyénk-
ben nincs, vagy jobban mondva nem
állott helyre a tanítói közszellem,
nincs érdeklődés a társadalomban
egy pár község kivételével.

Beteg az iskola, sorvad a társa-

dalom s az én szavam most is csak
kiáltó szó a pusztában.

Beteg az iskola, sorvad a társa-
dalom, mert a vezetők hadilábon
állanak s egymással szemben farkas-
szemet néznek. Ha nem így állana
a dolog, itt a régi, jó multu várme-
gyében is élet indult volna meg az
ernyedt erekben. Ugy vagyunk, mint
a vízbe fulni akarók. Ide-oda kapko-
dunk egy kis levegő után s ha si-
került a levegő elnyelése csendesedik
a mozgalom, de a levegő apadása
után újabb törtétesek tünetei mu-
tatoznak, de csak szűkebb körben.

Lehet, hogy a sokféle iskola tipu-
sok is hozzá járulnak a szétagolás-
hoz. Igen, mert nincs itt kartársi
szeretet, nincs összetartás s „a hiki
magának“ elv uralkodik mi közöttünk.
Az iparos és munkás szervezet erős-
ségét bámuljuk, de mi gyengébbek
vagyunk egy fűszálnál.

„Az öreg és fiai“ c. olvasmányt,
mely az egy szál és nyaláb vessző
történetét adja elő, tanítjuk tanítvá-
nyainknak, de mi saját részünkre,
saját javunkra nem szűrjük le az
arany igazságot.

Nem mondom, akad mi közöttünk
is fehér holló, de ezek szájkát az
iskola fentartók szemében s már-
már fejükön hordják az anathemát.

Hol keressük hát a bomlasztó
bakteriumok alanyát, ha nem mi ma-
gunkban, kik nem vagyunk képesek
arra, hogy önmagunkért, családunk
jövőjéért sikra szálljunk s szembe

nézzünk a köztünk lappangó s talán
nekünk szépet mutató rossz aka-
róinkkal. Vagy mit is mondjunk?
Hisz tulajdonképpen semmit sem
tudunk a felekezeti oktatás jövőjét
illetőleg, pedig az új imperium har-
madik évében vagyunk.

Minket, tanítókat elsősorban anyagi
helyzetünk érdekel s másod rendű do-
log az, hogy a tanítás milyen tanterv
szerint történjék. Helyzetünk javításán
azonban csak egy akarattal javitha-
tunk. Első teendőnk tehát egysége-
sen tömörülni, illetve a megalakult
egyesületet életre hívni.

Ha pedig a felekezeti tanárok és
tanítók jóváhagyásra felterjesztett
alapszabályainak elfogadása késik,
vagy kivihetetlen akadályokba ütkö-
zik, úgy addig is kérjük fel kir.
tanfelügyelőségünket, hogy indítsa
be az Általános Tanító Egyesület
megalakítását Udvarhelyvármegye
példájára, vagy mit tegyünk? hol
kezdjük?

Mikor mondatom végére a kérdő-
jelt tettem s memoriámat a közös cél
érdekében működésbe hoztam, kop-
pant ajtó s belépett a levélhordó
lapokat hozván kezében. Mint min-
dig, úgy most is mohón kaptam
utánuk s lapozgatni kezdtem s íme
a »Barázda« közli, hogy a maros-
tordai református tanítók egyesülete
megalakult. Van tehát mégis tanítói
közszellem s ezzel visszavonom
fenti kijelentéseimet. Egyet azonban
jósolok és pedig valószínű, hogy
nemsokára lesz r. katolikus tanítói
egyesület; lesz unitárius tanítói egye-
sület; lesz magán tanítók egyesülete;
lesz állami tanítók egyesülete etc.

Nos! Kedves Szerkesztő barátom!
Lesznek elnökök, alelnökök, jegyzők
bizottságok stb. stb. s lesz egy ta-
nítói közszellem-chaos vagy ha úgy
tetszik: chaosos közszellem és agyon
pipáljuk az anyavármegye népneve-
lését.

Nem folytatom elmélkedéseimet,
meghoz az idő mindent s beigazolja
tévedésünket, ha későn is.

Nem mulaszthatom el azonban még egyszer felemlíteni, hogy az iparosok bár többféle szakmát képviselnek, tömören eggyé olvadtak, míg mi tanítók, bár egy célért küzdünk, egy a hivatásunk, nem tudunk egyesülni s itt sajnálatos, de beigazolást nyer a villamosság törvénye miszerint az egyneműek egymást taszítják, szóval ellenszenvvel viselkednek egymás iránt a papság tanácsára, kik okkal és joggal féltik supremációjukat s mi jámbor juhok bután és bárgyún segítjük tólni a szekeret, amely minket vagy nem tud, vagy nem akar felvenni.

Ha a kormány, mint azt látjuk megengedi, hogy a nemzetiségek saját nyelvükön taníthassák gyermeküket az állam tanterve szerint, amikor joga is van, kár széttagolni az iskolák jellegét. Gondoljunk csak vissza a közel multakra, amikor az iskola tannyelve 20 százalékhoz volt kötve, ha egyikünk-másikunk megérti a helyzet módosulását s nem kíván többé fűzfásipot fujni, hanem kívánja a helyzet szanálását, ne ítéljük el azokat, mert a biblia is azt mondja: *»Ne ítélj, hogy ne ítéltesse!«*

Szentmártoni Bálint.

A kisipar fejlesztésének feltételei.

A volt osztrák áldatlan politika visszafejlesztette a kisipart, korlátozta a vállalkozási szellemet és vézmadárként üldözött minden olyan ipari mozgalmat, mely a volt Magyarországi házi iparának megteremtését irányozta. A posztógyárak, valamint közszükségleti cikk előállítását akaró vállalatok útjába ezer nehézségeket gördítettek, ellenben tucatszámra engedélyeztettek cserép-tégla és szeszgyárakat, melyek egyáltalán nem veszélyeztették Ausztria kiselejtezett gyári produktumainak piacát. Paragon hevert Erdély minden természeti kincse, kiaknázatlanul a milliárdokat érő földgáz, a házi ipar, legkezdtelegesebb fokára visszasüllyesztve a papír, posztó, kender, len stb. feldolgozó iparunk, mert így kívánta ezt egy áldatlan gyámkodás, az agrár jellegből kiemelkedni nem engedő lidércnyomás.

Nem céloim, az elmúlt idők iparunkkal szemben tanusított vérfagyasztó közönyét és sok rossz indulatát felsorolni, mert hisz sötét árnykényt ott él az minden gondolkozó

emberben, csak a helyes uton való haladás előfeltételeként vetettem pár borongós reflex sugarát a multnak.

Az iparfejlesztés első feltétele, bizonyos fokú kultúra. Romániában, de különösen itt Erdélyben a kultúra jó közepes fokon áll és ennél fogva az intező körök jóindulatával, életerős ipart lehet teremteni. Mik lennének az állam részéről a jóindulat tanujelei? Az önálló műhelyt be rendezni szándékozó kisiparos állami szubventálása, akár segély, akár hosszabb lejáratu kölcsöngépek és kölcsön szerszámok alakjában.

Elvitázhatalan, hogy amíg az önállósulni akaró kisiparos a mai pénzügyi intézetek, nem éppen reális alapon nyugvó pénzmanipulációjára van szorulva a szárny bontogatás nehéz pillanataiban, existálni képtelen.

Az állami segítségen kívül a tisztességes és szolid kisiparost a társadalomnak is kötelessége közvetlen megrendelésekkel támogatni és

ezzel a kontárkodó, többnyire szélhámos raktáripart háttérbe és le szorítani.

Az ipart nálunk csak a mezőgazdasággal kapcsolatosan lehet fejleszteni, lévén a fogyasztóközönség 75 százaléka mezőgazda.

Igy az iparfejlesztés első fő feltétele a mezőgazdaság fellendítése, az intenzív gazdálkodás által többtermelés elérése, mely a nyersanyag és élelmiszerek olcsóbbá tételét eredményezné, mert nincs kárhozatosabb iparfejlesztési politika, mint az, amely a mezőgazdák érdekeinek háttérbe szorításával akar jogosulatlan kiváltságokat szerezni a gyáraknak, műhelyeknek, az ipari munkásoknak. Az ilyen egyoldalú felfogás, mely merőn ellenkezik országunk közgazdasági érdekeivel.

Az iparfejlesztés további előfelté-

tele az olcsó pénzhitel és egy értelmes, becsületes, teljesen megbízható iparos, kézműves-osztály nevelése. A pénzhitelviszonyok, különösen az iparos beszerzési — hitelének rendezése a mai egészségtelen, kizsákmányoló pénzpiac folytán csakis egy állami, altruista bank felállítása által lehetséges. Az iparososztály egyéni megbízhatóságának fokozása pedig csakis a léleknevelés útján történhetik és ez egészséges szellemben működő szakszervezetek, valamint iparos önképző és társaskörök szaporításával lehetséges.

Igy lehetne életképes ipart teremteni, mely aztán képes lenne önálló karakterével, az üvegházi, az állami megrendelésekkel és refakciókkal körülbástyázott álipart letörni.

Egy kisiparos.

A székely anyabármegye fellelegzik.

— Szabó Gábor alispán üdörös rendelete. —

Az imperium átvétele óta a községi képviselőtestületeket és előjáróságokat az ősi székely jogszokás ellenére egyszerűen kinevezték. Nagy sérelme volt ez az izig-vérig demokráta érületű székelységnek. Rengeg visszaélés történt. Van pl. község ahol apa, fiu, unoka, sógor, vő és koma alkotja a képviselőtestületet és az előjáróságot. Hogy ilyen körülmények között az igazság sokszor elsikkadt és valóságos basáskodó kiskirályok támadtak falvainkban, azon senki sem csodálkozhatik.

Szabó Gábor alispán hivatalba lépésekor azonnal észrevette a bajokat és a Közig. bizottságnak mult hó 10-én tartott ülésének határozata

alaján 2482—922. sz. rendeletével utasította a járások főszolgabírait, hogy az 1886. évi XXII. t.-c. vonatkozó és hatályon kívül nem helyezett rendelkezései szem előtt tartásával legkésőbb f. évi augusztus 15-ig alakítsák meg választás útján (s nem adócenzus után) a képviselőtestületeket és ennek megtörténte után választassák meg az előjáróságokat is.

Ez a rendelet és annak becsületes végrehajtása nagy megnyugvást fog kelteni a falusi lakosságban, ahol az elégedetlenség, az elfojtott keserűség — egyes helyeken — már kitörni készült.

Anti bá' haza megy . . .

A „Székely Hírek”-nek írta: Molnár Albert

Bálint Anti bá' visszament a falujába. Eddig még semmi csodálni való sincs a dologban, mert hát az ember jön-megy a nagyvilágnak különböző részein, végeredményben rájön arra, hogy ej megélek otthon is valahogy, pakol és hazamegy. Bálint Anti bá' elmenetele azonban nem ment ilyen simán és hazajövele is bizonynyára nem olyan lelkiismeretfurdalás nélkül ment, mint más emberfiának.

Legmódosabb ember vala Bálint Anti a falujában. Az istenáldás két kézzel szakadt rá. Más ember marháját elvitte a dögvész, az övének kutyabaja nem lett. Mikor a más ember vetése olyan hitványul nézett ki, hogy szánalom volt ránézni, az övé hajladozott a kalász a súlyos teher alatt. Az emberek nem irigkedésből csak úgy tisztán csodálkozásból gyakran összesugtak:

— »Ennek az Antinak tisztán öröge vagyon.«

Ment is a gazdaság, mint a pinty egész addig, míg az áldott lelkü felesége lehunyta a két szemét örökre. Az egyedüllét vagy a szabadkezűség

érzete elvette Bálint Anti bá esztét. Mintha kontraktust kötött volna a »sánta zsidó« kocsmárossal, hogy nem éppen virágzó üzletét fellendíti, olyan szorgalmas látogatója lett a csapszéknek. Oszteg mikor hajadon leányát férjhez adta egy becsületes szegény emberhez, megszállta az igazi székely betegség: »a leánynak nem kell semmi, minden a fiué«. Egy huncut ügyvéddel meg is csináltatta az egyedüli leányát mindenből kiforgató irást.

A sors azonban ezért már komolyan megharagudott.

— Jutott volna abból, amit neked pazaroló jókedvemben adtam mind a két gyermekednek. A leány is éppen úgy véred magzatja, mint a fiu. Rosszul cselekedtél Anti. Node megállj!! és ettől a naptól kezdve elpártolt a szerencse tőle.

Csak úgy pusztította a dögvész a marháját, mint másnak és a vetésén még a legjobb esztendőben sem volt az Isten áldása.

A sorsharag még ezt sem elégezte meg »Megállj Anti még nincs rendben a számadásunk.«

Valami csélcsap fehérnép került haza a faluba. Olyan kiuriasodott, kifestett képü.

— »Ez lesz a temető Anti« — szólt a sors és összehozta őket.

Hiába esengett neki a napszámon tengődő Terka leánya, hiába rágta a fülebe a fia, hogy badarság ilyen korban megnősülni, ő csak hajthatatlan maradt, sőt még komolyan meg is haragudt.

A leányt hátba vágta.

— »Vagyon kéne he! De attul biz'a felkophatik az állad!«

A fiát elhessegette:

— »Erigy a frányába. Te megkapád a részöd, aztán mi gondod vélelem.«

Teltek multak a napok. A menyecske egészen elvette Anti bá esztét. Gála lovat vett festett szekérbe, osztég be a városba, ki a városból. Az asszony kitanította, hogy lehet jól élni!! A vagyon csak fogyott és vele együtt az asszony mosolygása is.

Egy napon aztán arra ébredtek, hogy eluszott biz'a szép lassan minden. A fiu részét vissza venni már ugysem lehet, mehetnek zsellérházba, részibe kapálni, más kutyája lenni.

Az asszony szónélkül pakolt és elment. Még meg se köszönte a sok szívességet. Anti bácsi eladta a cifra házat, kifizette az adósságait és elment a fiához. Annak kötelessége eltartani, hiszen kiadta a részit!!

A fiu egy darabig csak türte a

kelletlen vendéget, de egyszerre csak unni kezdte a mindennapi pakli dohánnyt. Okot keresett, összeveszett vele és egy szál ruhában, vasvillával kergette ki a házából.

. . . Anti bá mérhetetlen buvában neki ment a nagy világnak.

Eltelt egy néhány esztendő.

Elfelejtették Anti bát, csak a Terka leánya, a megcsalt, a kitalított kesergett olykor utána:

— »Vajjon még él-e szegény édősapám.«

Egy este megjött Anti bá!! Szomoruan, fáradtan, lerongyolódva.

Bekopogtatott a Terka leányához és egy a küszöbről szólt be reszkető erőtlen hangon.

— »Kikergetsz-e Terka lányom?«

A menyecske elejtette a szitát a nagy meglepetéstől, aztán az őszinte öröm hangján biztatta az apját.

— »Kerüljék csak bejebb lelköm édősapám. Csakhogy vissza vezeterte a jó Isten.«

Az ura is csak megszólalt.

»Gyűjön apám uram, üjön csak ide a padkára. Mü nem haragszunk.«

Aztán rászólt a feleségére.

— Gyorsan pirits szalonnát, rántástojást.

Bálint Anti bá szemében egy nagy kövér könnycsepp ült.

Dr. Váró Géza 100 Leu, Hangya. Zs. Zövetkezet 100 Leu, Neamtu Valer. Refektus 60 Leu, Banca Cetatea 60 Leu, Hirsch Rudolf 60 Leu, Dr. Göllmer közjegyző, helyi állomásfőnök 40-40 Leu, Piti Péter 30 Leu, Maftei 30 Leu, Giurca postafőnök, Dr. Kálmán 20-20 Leu, Hirsch Herman 25 Leu, Hirsch Gyula 10 Leu, Dr. Baczó Albert, Gergely János, Cirlea 5-5 Leu-t fizettek felül.

Revidiálják az italmérési engedélyeket, amint illetékes forrásból nyert értesülés alapján már közzöltük. A revízió okáról utólag értesültünk. Az Erdélyben érvényben levő törvények értelmében ugyanis minden 500 lakós után csak 1 korcsma volt engedélyezhető. Most minden 200 emberre esik egy korcsma. Ez a szabálytalanság első sorban a Kormányzótanácsot terheli, mely által 1919. évben és 1920. év elején italmérési engedélyek korlátlan mennyiségben adtak ki. Természetesen most az újabb keletű engedélyek fognak első sorban bevonatni.

Iparigazolbányáknélküli iparosok száma rettentő nagy a városunkban. Az ilyenek természetesen megnehezítik, sőt lehetetlenné teszik a becsületesen dolgozók és közterheket viselők helyzetét. Az államnak és a városnak rendkívül fontos érdeke az ilyen kontárok lehetetlenné tétele és szigorú megbüntetése.

Budapesti keleti vásár. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja a vásárra utazni szándékozók, hogy utleveleikre a vizum megszerzést a hozzá június 5-ig beküldött utlevelekre elvállalja. A vizumnak a kamara útján való megszerzése teljes vizum elengedéssel jár. A magyarországra való utazási vizum utólagosan a keleti vásár területén Budapesten szerezhető meg, azonban ebben az esetben a vizum díjnak csak fele engedtetik el. A keleti vásár romániai tiszteletbeli képviselővel Klíngenberg Béla ur, Bucarest Str. 11. Junii 57. (Sürgöncim: Klíngenberg Bukarest.) bizatott meg, ki valamint a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdeklődőknek a legnagyobb készséggel rendelkezésükre áll. Lakás igénylések akár nevezett megbízott, akár közvetlenül a Budapesti Idegenforgalmi Hivatal útján (Haris köz I. félemelet 4.) eszközölhetők. A tervezett csoportos utazásra Dr. Kiss Béla kolozsvári kamarai titkár ad felvilágosítást.

A vasut kártérítése. A vasuti áruszállítással elválaszthatatlanul együttjáró kártérítés elvének biztosíthatása érdekében a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a mult esztendő végén előterjesztéssel élt a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumhoz. Fölterjesztésében — a melyet magáévá tettek Erdély kamaráin kívül a Regát iparkamarái is, meg Bucovina iparkamarája is — különösen arra mutatott rá, hogy a kártérítés elvét a kárt szenvedő csak úgy tudja magára nézve hasznosnak alkalmazni, ha a szállítás közben bekövetkezett károkért a vasut vállalja a felelősséget s

nem zárkozik el a kárt egyedül igazoló tényálladáki jegyzőkönyv minden egyes alkalommal való kiadásától. Az Iparkamara előterjesztése azonban, bár azt a kereskedelmi miniszterium is pártolólágot tette át a közlekedésügyi miniszteriumhoz — nem járt sikerrel, a mennyiben nevezett miniszterium azon rövid válasszal tért ki a teljesítés elől, hogy a vasut szervei nincsenek abban a helyzetben, hogy a bekövetkezett károkról tényálladáki jegyzőkönyvmásolatot bocsássanak ki. A kérdés azonban úgy látszik nem vétetett le a napirendről, mert most a bukaresti kamara arról értesítette a marosvásárhelyi iparkamarát, hogy a C. F. R. vezérigazgatósága egy, a kamarának legutóbb eszközölt közbenjárására kijelentette, hogy a vasut a jövőben minden nemű szabályszerűen igazolt szállításközben bekövetkezett kárért vállalja a felelősséget, miért is utasította is már a raktár-, illetve az állomásfőnököket, hogy minden egyes alkalommal vegyék fel a szükséges hivatalos megállapításokat. Ezen értesítés, a mely hivatalosan nem erősített meg ugyan, de — minden reményt megad arra, hogy az eddig nem csak jogtalan, de rendkívül károsító, hivatalos magatartás gyökeres változást és olyan megoldást nyer, a mely a kereskedelem legfőbb feltételéhez az áruszállítás biztonságához vezet. Megerősíti ezt a rendelkezésnek az az állítólagos kiadása, hogy a menyiben a vasuti közegek ezen intézkedésnek nem tennének eleget, úgy ellenük feljelentés tehető a C. F. R. vezérigazgatóságához.

A bekecsalji papok és tanítók dalkara megalakult Miercurea-Niraj (Nyárádszereda) központtal, de lanyha érdeklődés mellett, mert a tanítók fizetés nélkül vannak még s a fuvarra nincs fedezet.

Jótekonyság rendőri segédlettel. A »Brassói Lapok« mult hó 28-iki számában fenti címmel egy cikk jelent meg, mely Székelyudvarhely áldozatkész közönségének kizsárolásáról számol be. A mult hó folyamán ugyanis a B. L. által okiráltságbelieknek nevezett nők (pedig szegénykéek románul még köszönni sem tudnak) érkeztek városunkba, kik kellő miniszteri engedélyekkel ellátva a rendőrségen jelentkeztek és engedélyt kértek hadirokkantak által készített festmények eladására. A humánusan gondolkozó rendőrprefektus kész örömmel tette magáévá, nyomorgó embertársaink segélyezését irányozó akciót és minden nő mellé egy rendőrt adott, ki őket az előttiük ismeretlen városban kalauzolja. A rendőrprefektusnak ezt az udvarias és elismerésre méltó cselekedetét a B. L. olyan színben tüntette fel, mint ha a rendőr a közönség molesztálására lett volna kiküldve. A »kákán bogot« keresés, valamint a gyenge székelyudvarhelyi riporter hülyeségének következménye az egész nagyhangu cikk. A tény a következő: Az állam a hadirokkantak részére festészeti műtermet létesített Nagy-

váradon, hol több mint száz és tulnyomó részt magyar, hadirokkant kap állandó alkalmazást. Ezek képeit árusítják rendes napidíjjal javadalmozott ügynöknök. Az eladott képekből befolyt összeg 10 százaléka a szegény alap javára fizettetik be minden városban. Ez természetesen itt Székelyudvarhelyen is meg történt. Hol van itt a zsarolás, hol vannak a regátbeli nők, azt igazán csak a B. L. tudná megmondani, vagy a dús javadalmozást megérdemelni akaró székelyudvarhelyi riporterük.

Székely bál. A „Fernengel-féle sósfürdő vendéglő helyiségében június 5-én (pünköst vasárnapján) táncmulatság lesz. Belépő díj személyenként 8 leu.

Halálozás. Nagy Miklósné szül. Szabó Rebi életének 65-ik évében hosszas szenvedés után elhalt Székelyudvarhelyen. Az elhunytban Nagy Miklós vendéglős vesztette el feleségét.

Igazságügyi Beadványok Gyűjteménye cím alatt Dr. Szabó Alajos és Dr. Kósa János szerkesztésében egy hézag pótló könyv hagyta el a sajtót, amely 214 románmagyar nyelvű mintát tartalmaz. E könyv segítségével az összes igazságügyi beadványok az állam hivatalos nyelvén könnyen megszerkeszthetők. Ára 125 Leu s megrendelhető Dr. Szabó Alajosnál Odorheiu.

Majális. A Fernengel-féle sósfürdő június 6-án (pünköst másodnapján) délután majálist rendez Nagy Albert vendéglős, melyre ezton is meghívja a közönséget.

Új menetrend a székely vasuton Folyó hó 1-ével a Héjjasfalvi—Székelyudvarhelyi vonalon két vonatpár állított be, melyek a következő menetrend szerint közlekednek. Segesvárról indul reggel 7 óra 5 perckor, Udvarhelyre. érkezik 9 óra 55 perckor. Délután Segesvárról indul 12 órakor és érkezik d. u. 3 órakor. Székelyudvarhelyről indul reggel 8 óra 5 perckor és Segesvárra érkezik 10 óra 44 perckor. Délután indul Székelyudvarhelyről 2 óra 58 perckor, érkezik Segesvárra 6 óra 32 perckor. Az új menetrend beállítása a békebeli állapotra emlékeztet.

Az Esperanto Székelyudvarhelyt. Azok, akik elfogulatlanul ítélik meg a dolgot be kell ismerjék, hogy midőn a tanítványok egyike már Esperantó nyelven verset ír, egy másik tanítani is tud, hosszú cikket ír — 10 órai tanítás, valóban csodálatos eredmény, még a más-különbzen zseniális Esperanto nyelv tanítása terén is. Sajnos városunk csak akkor fogja belátni e kiváló fontosságú tény hasznát, midőn az előadó tanár rég külföldi emporiumokon fogja sikereit aratni, mit bucsuzásul kívánunk neki.

30 érettségizett fiú vétetik fel a cluji állami Gazdasági Akadémián. A tanulók teljes ellátáson kívül havi 360 Leu fizetésben részesülnek. Folyamodványok ez év október 15-ig az Akadémia de Agricultură Cluj címére küldendők következő mellékletekkel: Születési, érettségi

bizonyítvány, valamint a román állampolgárságot igazoló hatósági bizonyítvány.

Tornavizsga a főgimnáziumban. A helybeli román. kath. főgimnáziumban június 11-én (vasárnap) délután 4 órakor tartják meg a tornavizsgát. Az igen érdekesnek ígérkező vizsgára felhívjuk a közönség figyelmét.

Az odorheii törvényszéktől.
C 1470, 1921, 2.

Hirdetmény.

Az odorheii törvényszék közhírré teszi, hogy Özv. Simó Albertné sz. Kovács Katalin odorheii lakos részéről az 1911 l. tcz. 748 &-a alapján előterjesztett kérelem folytán mint a volt cs és kir. 82 gyalogezredbeli örvezető raj parancsnok a Görz és Triest közötti olaszharconalban 1915 július 29-én reggel ellenséges golyótól találva állítólag elesett. Simó István volt odorheii lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul Dr. Jakab Zoltán ügyvéd, odorheii lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Simó Istvánt és mindazokat akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot, vagy az ügygondnokot Simó István életbenlétéről értesítsék, egy-szersmind közöljék a tőket az adatokat melyekből az életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a Gazetta Officialében történt harmadszori beiktatást követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest megfogja alapítani.

Odorheiu 1921 december 14 én.
D. lh. Georghiu. s. k. t. széki bíró
A kiadmány hitelül.
Burghárd József
s. hiv. tisztviselő.

Falun, hol nincs orvos, első segítségül az „Élet könyve“ nélkülözhetetlen. Kapható a „Székely Hírek“ kiadóhivatalában.

Zongora és egyéb ingóság eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Odorheiu r. t. város tanácstól.
198-922 K. I.

Utóajánlati telekeladási hirdetmény.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a fapiactéren a vasuti töltés mellett valamint a vasilie Alexandru (Tibád) utcában Fekete Béni szomszédságában levő a mérnöki rajzon 1 — 10 számmal jelzett 10 drb. házhely 1922 évi június hó 8-án 11 órakor a helyszínén tartandó nyilvános utóajánlati árverésen az elért árverési vételár 10 százalékaival felemelt kikiáltási áron elfog adatni.

Az árverési feltételek a városi gazdasági tanácsnál megtekinthetők. Odorheiu r. t. város tanácsának 1922 évi május hó 27-én tartott ülésből.

Negrutiu.
polgármester.

HIREK.

Igaz

történet és éppen azért banális. Valahogy így volt.

Halottcsendes éjszakákon át berregt a kis varrógép, mint olyan jajjongó vádlója az emberi küzdelmes életnek. Kifáradt, viaszszárga arcu koravén asszonyka virraszt. Kenyér kell hiába, éltetadó fekete kenyér és azt valakinek meg kell szereznie!.. A férj?! Azt majdnem minden reggel a kávéház izzadt ablakai takargatják a kíváncsiskodó napsugarak elől. Iszik amugy Sobri Jósikán és kártyázik. Uramisten mennyit kártyázik!...

Halottnéma éjszakákon berreg a varrógép. Egy kis asszonyka siró lelkét csitítólággal és mégis olyan idegölő ütemes zakatolással. Valahol a zug kocsmában ujjaz a cigány. Mért ne tenné, megfizetik érte. Tán ő sem tudja hogy egy elnyűtt emberi roncs utolsó életterejének keservesen szerzett tarka államjegyeit ragasztják izzadt homlokára. Csak a hegedű sir erős megértő, mély zokogással és a nóta száll az érzés hipnotikus szárnyain a kis kopott szobában, hol berreg a varrógép, mintegy megértve azt, hogy pénz kell, nagyon sok pénz. Eddig csak kenyérrre kellett most már borra és cigányra is... Egy-egy néma sohaj semmi más. Ki tudná megérteni a nőknek az öröklétezés adta misztikumait...

Olyan üresen tátong a szoba. Mindent-mindent el kellett adni, mert a férj sokat vesztett a kártyán. Száz, kétszáz... többet, sokkal többet. A kis varrógép zugását már nem tompítják a butorok. Őrült berregését kísértetiesen visszhangozzák a csupasz falak. Az egyetlen még megmaradt asztalra leborult a kis koravén arcú asszony. — »Mi lesz velünk Istenem, mi lesz... oh bárcsak ne szeretném annyira...!«

Pérez kellett, nagyon sok pénz! A kártyán vesztett ismét, de hátha megfordul a szerencse. De nincs mire leülni. Pérez nincs, hitelről szó sem lehet, a még megmaradt lim-lom butor egy hajító fát sem ér. Éatáni mosolyra ferdül a szája. A varrógép!... Igen ezért adnak 3000 Leut!...

A halottnéma éjszaka csendes. Nem berreg már a kis varrógép. Már nem keresnek kenyeret vele!...

(Alsócsernátoni.)

— **Szánthó Károly** bikfalvi jegyző, a »Székely Hírek« kiváló munkatársa a napokban töltötte be 70. életévét s érte el közszolgálatának 42 éves évfordulóját. Ez alkalommal megható ünnepeltetésben részesült a köztisztviselők és közszeretők örvendő derék jegyző. Mi is meghajtjuk előtte az elismerés zászlóját s kívánjuk, hogy a székelység érdekében még sokat dolgozhassék.

— **Kinevezés.** Ébert Andrást, a »Székely Hírek« felelős szerkesztőjét, volt székelyderzsi unitárius lelkészt, a Közoktatásügyi Minisztérium a modern nyelvészet tanárává nevezte ki a székelyudvarhelyi állami leányképzőiskolához.

— **Áthelyezés.** A Pénzügyminisztérium Benke Elek odorhei és Tittel Ferenc betlenfalvi adótárnokokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Derék székely községek.** Komoly építőmunka csak egyetértéssel végezhető. A sok pereskedés helyett pl. Csikfalván tejgyár létesült, hol Gerber N. szakszerű vezetése mellett kiváló ementhali sajt készül; Buzaházán P. Szentmártoni Bálint tanító vezetése alatt cement cserép ipar indult meg, hol több méretű fedőcserepek, kaszakövek, kályhacserepek készülnek és már kaphatók is mérsékelt árban. Az árukért 10 évig szavatolnak.

— **Nem drágul a trafik.** Az állam a legrosszabb kereskedő — mondják sokan — drága pénzért rossz árut ad és a konkurencia kizárásával a fogyasztó közönséget a tőle való vásárlásra kényszeríti: Rossz a dohány és drága!

Az utóbbi időben elterjedt az a hír, hogy a dohány és szivarok árát 100 százalékkal ismét emelni fogják. Az R. M. S. megcáfolja ezt a híresztelést és kijelenti, hogy ez évben a trafik nem fog drágulni, sőt a drágulás a múlt évi szép dohánytermésre való tekintettel teljesen indokolatlan lenne.

— **Az utlebeleik bizumtarifája** a következő: Magyarországra 140 Leu, Ausztriába három havonként 102 Leu, Németországba beutazási 1200 Leu, átutazási illeték 600 Leu. Tanulók és munkások kedvezményben részesülnek. Csehszlovákiában 130 Leu. Olaszországba 64 Leu.

— **A zöldszemű szörnyeteg**

A féltékenység, ez a »zöldszemű szörnyeteg« miként a görög mitológia telhetetlen Minotaurusa nap-nap után szedi áldozatait a nép köréből kor és rang különbség nélkül. Drámába illő szomorú esemény játszódott le Havadtő községben is szerelmi ügyből kifolyólag. Szilágyi János köztisztviselőben álló havadtői 18 éves gazdálkodó legény szemet vetett a község egyik »vadvirágára« és udvarolni kezdett a lánynak. Ugyanezen leánynak régebbi idő óta csapta a szelet Gál István, vele egykoru jómódu gazda legény, de a leány inkább vonzódott Szilágyihoz. Ezt észrevette Gál István és arra határozta magát, hogy Szilágyit elteszi láb alól. Gyilkos tettét közölte Menyhárt Kálmán szolga legényével, akit azon igérettel bérelt fel a gyilkosságra, hogy ha Szilágyit megöli, egy hold birtokot tábláztat rá. Május 21-én este 11 órakor a község egyik félre eső utcájában a két cinkos társ lesben állott, késekkel felszerelve. A gyanútlanul arra ballagó Szilágyit orvul megtámadták és hátulról három kés szúrással mélyen megsebeztek. Majd mikor Szilágyi vissza fordult, egy vágással a fülétől a szájáig hasították fel az arcát. A tett elkövetése után a gyilkosok elfutottak, otthagya az eszméletlenül össze esett vetélytársat. Csak későre vették észre az arrajárók a szerencsétlen fiatal embert, aki már akkora nagyon sok vért vesztett. A gyilkosokat a csendőrség elfogta. Szilágyinak állapota életveszélyes. Életben maradásához semmi remény nincsen.

— **Munkaidő ellenőrzés.** A jóléti rezort 1015-922 sz. közzelével felhívta a rendőrséget, hogy a 8 órai munkaidő betartását szigorúan ellenőrizzék. Az üzletek d. e. 8-12.-ig és d. u. 2-6.-ig lehetnek csak nyitva.

— **Vetésstatistika.** Folyó gazdasági évben 2 millió 316 ezer hektár területet vetettek be, a statisztikai hivatal jelentése szerint. A vetés terület 138.459 hektárral kisebb, mint a múlt évben volt. Rozsot és búzát kevesebbet árpát, kukoricát jóval többet vetettek. A vetések állása a múlt événél jobb.

— **Lemondás.** Ehrlich István tszéki jegyző állásáról lemondott és mint ügyvédjelölt Dr. Kassay F. István ügyvédi irodájába lépett.

— **Puja Jeromos** maros-tordai tanfelügyelő meglátogatta az összes felekezeti iskolákat s mint Ő mondja, kevés megelégedett felekezeti tanítóval találkozott. Mi azt hisszük, hogy az a kevés tanító is a szubordináció hatása miatt nem volt őszinte, mert amint biztos tudomásunk van, a marostordai felekezeti tanítók sorsa általában a leggyengébb.

— **Lopás.** Deák Sándor firtosváraljai 40 év körüli egyén, május 30-án a székelyudvarhelyi Bányfélé ékszerüzletből ellopott egy pénztárcát, amelyben kb. 100 Leu volt. A tett jelentés alapján Kádár Sándor detektív még aznap valamelyik kocsmában megtalálta és kihallgatás után átadta az ügyészségnek.

— **Az építkezés előmozdítása** érdekében a Közmunkaügyi Miniszter elhatározta, hogy az építési anyagok vasúti szállításánál kedvezményeket fog kieszközölni. A külföldről behozandó építkezéshez szükséges gépek vámmentesíttetnek.

— **Törhetetlen üveg.** Hír szerint egy cseh üvegyárosnak sikerült olyan üveget feltalálni és sikeresen előállítani, mely annyira masszív és ruganyos, hogy biliárdgolyók gyártására is alkalmas.

— **Buzaházán** az ifjusági egyesület tagjai május 7-én nagy készséggel adták elő a Pirosgyuláris c. színművet. Bence Sándor és P. Szentmártoni Bálint tanítók érdeme, hogy a derék község e téren is vezet.

— **A munkaadók** megnyugtására közölhetjük azt a hírt, hogy a munkásbiztosító díjak emelésére vonatkozó rendelet a Cassa Centrala Vezérigazgatósága által visszavont. A rendelet megjelenésekor ugyanis országos akció indult meg és erélyes tiltakozások hangzottak el, ez újabb megterhelés ellen.

— **Új adóhivatali főnök.** Hirt adtunk annak idején arról, hogy a parajdi adóhivatal főnöke Codreán Aurél nagyobb összegű állami pénzzel eltűnt. A Pénzügyminisztérium helyébe adóhivatali főnökké és pénztárnokká Vince Ferenc ottani számvevőt nevezte ki.

— **Fizetést kaptak az állami alkalmazottak** mégpedig pontosan elsején. A pünkösdi ünnepekre való tekintettel Simonescu vezérigazgató még a múlt hónap utolsó napjában

távirati közzelében utasította a Pénzügyigazgatóságokat, hogy ideiglenes fizetési jegyzék alapján fizessék ki a júniusi illetményeket.

— **Teher kocsiakat csatolnak** a személy vonatokhoz — C. F. R. Vezérigazgatóság rendelete szerint — melyben a közlekedésre szánt állatokat fogják szállítani. Szállítási engedélyért a C. F. R. Vezérigazgatóságához kell folyamodni.

— **A helybeli unitárius egyházközség kepezetítőihez!** Az unitárius egyházközség keblai tanácsa a máj. 28-án tartott ülésében a hivatásokra a f. évi képet kirította. A kivétel ellen az espereshez 30 nap alatt felebeznit lehet. Azon túl a keblai Tanács határozata jogerős. A kiadvást minden kepezetítő saját érdekében tekintse meg a lelkeszi hivatalnál.

— **Maros-Tordában** a felekezeti tanítók oklevél-honosító (notifikáló) vizsgája f. év szeptember havában lesz.

— **„Nem leszünk trafikuskok“** írják a Postamesterok a Posta és Távirat Vezérigazgatósághoz intézett memorandumukban. Hogy miért nem, azt is bőven indokolják: hivatali állással össze nem egyeztethető, a hivatalos tendőik elvégzésében gátló, jövedelmeknek ilyen módon való emelése az államra nézve lealacsonyító, stb. Az R. M. S. által újonnan megállapított, az eddigieknél magasabb százalék remélhetőleg lefoglalja csillapítani a kedélyeket és a Postamester urak a kitünően jövedelmező mellék foglalkozást kedvelve fogják üzni.

— **Hadikölcsönök sorsa.** Már többször szövtettük azt az érthetetlen közönyt, mellyel különösen az előző kormányok a hadikölcsönök ügyének elintézésére iránt viseltettek. Örömmel értesülünk, hogy a Miniszter Tanács legutóbbi gyűlésén behatóan foglalkozott a hadikölcsönkötvények sorsával, elfogadva azt a javaslatot, hogy a kötvények román államadossági és reális értékkel bíró értékpapirokkal cseréltessenek ki. A pénzügyminisztérium állam adóssági ügyosztálya lázasan hozzáfogott a végrehajtáshoz és így valószínűleg nem sokáig kell várjanak az érdekeltek, hogy a pénzbeli értékkel bíró papírok birtokába jussanak.

— **A Nyárad-pölygi** vasútból Szovátánál elágazólag a tervbe vett iparvágány építését megkezdették. Ha kész lesz, reméljük, hogy a személyforgalmat is lebonyolítják vele.

— **Úrósi uszoda.** Az Odorhei városi tanács a tulajdonát képező uszodát a Hargita Sport Egyletnek adta át, azon feltétellel, hogy teljesen jó karba helyezték és a köztisztviselőknek is ugyanazon fürdői kedvezményt adja meg, mint az Egylet tagjainak. A Hargita az uszodát rendbe hozta és már a nagy közönség rendelkezésére bocsátotta.

— **Felülfizetés.** Megemlékeztünk már arról az igen tartalmas és ügyes összeállítású műsoros estélyről, mely az egyesítés ünnepén rendeztetett az árvák javára. A nemes célért áldozatot hozó felülfizetők névsorának közlésére kért fel a rendezőség és ezúton fejezi ki halás köszönetét.

Méhtenyésztők figyelmébe.

Azok a méhtenyésztők, akiknek számszámokra szükségük van, a kolozsvári állami méhészeti raktárból olcsó árban beszerezhetik. Bővebb felvilágosítást a helyi gazdasági felügyelőség ad.

Földgazdálkodás kertészet

létesült Tordán, mely feleslegessé teszi az olasz élővirág importot.

Az egyre fokozódó drágaság miatt újra felállítják az árdrágítás elleni bizottságokat. A legutóbbi minisztertanácson már tárgyaltak erről és legközelebb érelyes intézkedések várhatók.

Eljárás a csendőrségi nyugdíjazásoknál.

A volt m. kir. csendőrtisztviselők legénységének a nyugdíj iránti kérvényhez a következő okmányok szükségesek, eredetiben vagy hiteles másolatban: 1. Anyakönyvi lap, vagy egy okmány a tényleges szolgálati időről s a legutóbb viselt rangfokozatról. 2. Honnan, mikor s mely időre lett illetménye utoljára folyósítva és mennyi volt 1918. októberben a havi díja, szolgálati pótdíja, drágasági segély, családi pótlék, nevelési járulék, lakbér stb. 3. Egy hatósági okmány a családi állapotáról. (Feleség, gyermekek neve és azok életkora.) 4. Egy bizonyítvány a prefektus és szigoranca, vidéken az ezeket helyettesítő hivataltól, hogy a forradalom óta miképpen viselkedett a román állami érdekekkel szemben. 5. Okmány az eskü letételéről. 6. Kik Magyarországon lettek nyugdíjazva hivatalosan igazolják, hogy nyugdíjazásuk óta hol tartózkodtak. Özvegyek részéről csatlakozandók: 1. Halotti anyakönyvi kivonat az elhunytakról. 2. Helyhatósági bizonyítvány arról, hogy férjével mindvégig együtt élt és erkölcsös életet folytatott. Ha gyermekek vannak, azok keresztlevelei. 4. Hűségnyilatkozat. 5. Ha a férj még nem volt nyugdíjazva, igazolandó, hogy 1918. októberben mennyi volt a nyugdíj alapjául figyelembe veendő fizetése. Jegyzet. A kérvényben megnevezendő az az adóhivatal, amely-nél a nyugdíjat felvenni óhajtja. A szolgálati okmányok most már posta útján is beszerezhetők a budapesti csendőrpáncsnokságtól. A kérvény címzendő: Nyugdíj Igazgatóság Cluj. Bartha M. u. 14 sz. (A román kérvényre kell 1 Leu és 25 bani bélyeg.)

Életveszélyes hid.

Az odorhei városi tanács felhívta a Héjjasfalvi—székelyudvarhelyi helyi érdekű vasut budapesti igazgatóságát és a segesvári osztálymérnökséget, hogy a Kollegium-kertbe vezető uton a Nagyküküllőn levő hidat helyezték azonnal jó karba, — miután az ő gondozásuk alatt áll, — mert különben a városi tanács a vasut terhére fogja megcsináltatni, tekintettel a hid életveszélyes voltára.

Fiatalság öröme.

A városi tanács engedélyt adott András Ferenc és társainak, hogy a városi uszoda és a Kollegium kertbe vezető ut között levő területen körhintát (ringlispilt) állíthassanak fel bérfizetés ellenében.

Milyen legyen az iskola?

— Két érdekes dokumentum. —

(Saj. tud.) A „Székely Hírek“ felelős szerkesztőjét különösen egyházi részről több ízben megtámadták, hogy harca az állami iskolák mellett nem elvi meggyőződése. Ezt a rosszindulatu magyarázatot fényesen megcáfolja két terjedelmes cikk, melyek ezelőtt 11-évvvel jelentek meg s az állami oktatás mellett törnek lándzsát.

Az egyik cikk a „Tanító“, a magyarországi tanítóegyesületek országos szövetsége hivatalos lapjának 1911. április 27-iki 17. számában jelent meg: „Nem tudom megérteni“ címmel; a másik az „Új Korszak“ 1911. április 5-iki 9. számában: „Most egy kivételes pap beszél“ címmel.

Lapunk szűk terjedelme miatt a nagy feltűnést keltett és számos üdvözlő sorokat kiváltott cikkből csak néhány részletet közlünk ezuttal a következőkben:

— Csodálatos, mennyire fél az »Egyház« az iskolák államosításától, pedig hasztalan minden. A XIV. —XV. században egyedüli ura volt az iskoláknak s mégis bekövetkezett a reformáció. Franciaországban a XVIII. században az alsó, közép és felső oktatás teljesen a jezsuiták kezében volt és mégis bekövetkezett az

1789. év. Az »Egyház« nem akar engedni hatalmából, talán fél, hogy egy egységes nemzeti iskola jobban tudja szolgálni a — kulturát?

— S míg az iskolák államosítását, ahol csak lehet megakadályozza, fölvonultatja érveit, melyek közül a leggyakoribb: »Elakarják rabolni a vallást az iskolából«.

— A modern gondolkodásu pap egyáltalában nem félti a vallást az állami iskoláktól, mert még akkor is, ha az iskolákat laicizálnak, az nem lenne akkora kárt a kulturában, mint a mostani rendszer

— Hogy a tanítóságot a múltban is, jelenleg is annyi támadás éri ép azoktól, akikkel szívvel-lélekkel együtt kellene működnie, annak oka nem is az egyénekben rejlik, hanem azon átkos rendszer megbocsáthatatlan vétke, mely vallás helyett hatalmat keres, Krisztus helyet pedig botot nyújt ilyen szellemben nevelő papjait is. Hogy ilyen viszonyok mellett a pap az eleven, a lüktető élet minden mozgalmában tájékozatlan, az természetes.

— Rájuk elmondhatja a tanítóság azokat a szavakat, melyeket Krisztus urunk kinzóinak mondott:

»Uram bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!«

Gondolatok a házasságról.

Émelyítő légkörben élünk és mozgunk ma. A feltűnni vágyás, hiuság, a tulhajtott idegesség s egymás becsületén is keresztül gázoló örület a jelszó, a meggazdagodás utja felé. Pénz és pénz! Ez a szó harsog át az emberi lelkeken s ez a szenvedély lebilincseli a szabad akaratot, megbénítja minden érzésünket. A legkegyetlenebb önzés uralkodik, mely elégedetlen önönmagával szemben is és kiváltképen a társadalommal.

Az a régi jó szellem már nem uralja az embereket. Az alattomoság korszaka lépett életbe s kiszoritani törekszik mindazt, ami nemes és jó.

Mennyivel szebb és nemesebb a lélek, a szív s maga az ember, ha az idealizmus fátyla lebeg szemei előtt. Ha mindenben nem az anyagiasság világlik ki belőle. Nem értem ezalatt, hogy ábrándok világában érezze magát, hanem tartson középutat az élet menetében. Idealizmus nélkül a világ nem állhat fenn, elpusztul minden, megsemmisül az egész emberiség.

A házasságot is ideálisnak tudom csak elképzelni, jóllehet ez nem mindig így tapasztaljuk, mert sok házasság nemhogy ideális lenne, hanem egyenesen prózai, sőt nem ritkán pokoli. Az ilyen házasságokból hiányzik a szeretet, — mert materializmus hozta őket csak össze.

Egy idős bácsi mindig azt rebesgette nekem: „Öcsém, fiatalon ne nősülj meg, mert ilyenkor idealista

vagy s fülig szerelmes leszel egy szegény leányba, összeházasodtok, később az idealizmus ködbe vész s a rideg prózai valóságra ébredsz. Tudod majd 35—40 éves korodban elvehetsz — nem fontos — hogy idős-e, vagy nem, egy nőt, pénze legyen bőven, szeretet az nem kell, elegendő a szimpatia is s csendben kényelemben leöröhlheted életedet, mert szeretet és idealizmus mellett különben éhenhalhatsz“ . . .

Gondolatokba merültem a vén aglegény szavain. Hogyan? Már itt is úgy állunk, hát az embereknek ilyen fogalmuk van az életről? Mert, hogy szép, boldog és örömteljes legyen az ember élete — az amugy is nehéz napi munka és megélhetés gondjai mellett — csak egy szerető nővel, egy segítő társal képzelem el.

Sajnos az emberiség nagy része a boldogságát is pénzzel vásárolja meg s a szerelmét. Nem lehet az ilyen boldogság sem valódi, csak képzelt. Az ördögös pénz, a materializmus karmaiban levő embert méltéyzheti csak meg.

Én rajongó idealista vagyok, s az a hit él bennem, hogy az életben a boldogsághoz csak ez fog vezetni. Nem a pénz! Idealizmus és munkásság ez legyen a jelszó s ezzel a mindennapi kenyeret könnyedén megkereshetjük.

Ifj. B. P.

Ahol székelyek csak laknak, „Székely Hírek“ -et olvasnak!

Felhívás.

A földmivelésügyi miniszternek 1121. sz. alatt közzé tett rendeletére az Agrár-reform törvény sűrűs végrehajtására képesítés-sel bíró mérnök vállalkozók kerestetnek, kik fönti rendeletben körülírt felméréseket, térképezéseket és a birtokok felosztására vállalkoznának.

Mindazon mérnök vállalkozók, a kik fönti munkákra vállalkozni ohajtanak a Monitorul Oficialnak 1921. július 9-én megjelent 76. számában 2843. oldalon közöltek tudomásul vétele után jentkezzenek a segesvári Consilieratul Agricol-nál (Gazdasági Tanácsos) ahol a 6-ik pont értelmében kiállított ajánlatuk alapján, ugyan ezen rendelet 42. pontja értelmében velök szerződést kötnek.

Consilier Agricol
J. JONESCU.

Szines képek.

Igaz mese két „milliomosról“!

Feljegyzésre méltó kétségtelenül a mai korban két lény baráti vonzalma. Ilyen két unikumról van szó, kik a minden oldalról rájuk zúduló intrika dacára, rokonszenvvel viseltettek egymás iránt.

Üzlettársak voltak. Milliomosoknak tartotta őket a közvélemény, mégpedig olyan farizeus, képmutató milliomosoknak, kik csak azért járnak zuhogó esőben is gyalog, hogy leplezhessék dáriusi gazdagságukat. Pedig olyan szegény két flótás volt mindenik, mint egy állami tisztviselő a hónap tizenötödik napján . . .

A két jóbarát egy napon nagyot gondolt. Valami hadseregmentes szállításuk volt és a számlácskájukat olyan féltő gonddal őrizték a bukaresti miniszteriumban, ahogy az ilyesmit ott rendesen őrizni szokták. Övták szélről, esőtől, portól de még a kiutalástól is. Ezeket akarták onnan valahogy kipiszkalni. Véd-és dacsözvétséget kötöttek: odautazunk és vagy megkapjuk az utalványt, vagy ott veszünk a miniszter bársonyfoteles előszobájában.

Elhatározásukat tett követte. Ezer össze-vissza ragasztott Leuval a zsebükben, 4 sing kolbásszal, 2 klgr. vajjal a táskájukban utnak indultak a főváros felé, ahova egyébként nem igen szoktak, csak az öngyilkos jéjöltek, ilyen pénzsziiken menni.

Megérkeztek, — hála a CFR. negyedik osztály rendszerének, — még pénzzel a zsebükben. A sötét külváros nem éppen patkány és féregmentes fogadóházában hiába kerestek lakást. Pedig ott minden hátrány dacára a portás ur rendesen 5 Leu borralalóval is megelégszik, eltérőleg belvárosi kollegáitól, kik 100 Leunalól nem mozdítják meg a kezüket, hogy a szobakulcsot átadják. A hideg éjszakától félve egy éjjeli kabaréba mentek. Fekete kávé rendeltek cukor nélkül, csakhogy olcsóbb legyen. Hiába jó lesz spórolni, mert nem olyan könnyű ám egy Miniszterrel találkozni.

